

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Tollmann Judit ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mester Csaba ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 32.M.117/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 55.Mf.634.471/2007/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 55.Mf.634.471/2007/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati
eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 32.M.117/2006/22. számú ítéletével a felperes munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítására irányuló keresetét elutasította. Megállapította, hogy a 15.000 forint pártfogó ügyvédi munkadíjat és a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Indokolása szerint a felperes 2004. március 1-jétől 2005. március 15-éig táppénzes állományban volt, majd 2005. március 21-étől az alperes könyvelőjével, K. E.-vel történt megbeszélést követően szabadságát vette ki. Erről a munkáltatót 2005. május 11-ei levelében tájékoztatta. A szabadság leteltét követően 2005. május 18-ától ismételten keresőképtelen állományba került, táppénzes iratait azonban nem közvetlenül a munkáltatónak adta le, hanem K. E. könyvelő címére postán küldte meg. A munkáltató 2005. június 8-án kelt rendkívüli felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát az önkényes és engedély nélküli szabadság kivételére, továbbá arra hivatkozással, hogy a szabadság lejártá után, 2005. május 18-án, és azt követően sem jelentkezett a munkáltatónál munkavégzés céljából.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményeképpen megállapította, hogy a rendkívüli felmondás első indoka tekintetében a munkáltató a szubjektív határidőt elmulasztotta. A második indok valós, és okszerűen támasztja alá a rendkívüli felmondást. A felperes ugyanis az ügyintéző felszólítása ellenére sem vette fel a kapcsolatot a munkáltatói jogkör gyakorlójával, a szabadságot követően nem tájékoztatta a munkáltatót a keresőképtelen állapotáról, és ezzel súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben megszegte az együttműködési kötelezettségét. A felperes hitelt érdemlően nem bizonyította, hogy a rendkívüli felmondás kibocsátásakor a munkáltatónak már tudomása volt arról, hogy ismételten táppénzes állományban van.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 55.Mf.634.471/2007/3. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta megállapítva, hogy a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli. Kötelezte a felperest tizenöt napos határidővel 24.000 forint alperesi perköltség megfizetésére.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását kiegészítette azzal, hogy a felperes munkaköri leírása közvetlen feletteseként az ügyvezetőt és a cégvezetőt jelölte meg. A 2005. május 11-ei levelét a felperes az ügyvezető részére címezte, tájékoztatva őt a szabadság kivételéről. Ezt követően azonban írásban a munkáltató címére közvetlen feletteséhez semmilyen bejelentéssel nem élt annak ellenére, hogy 2005. május 18-ától betegállományba került. Ezt a tényt 2005. május 31-ei keltezéssel K. E.-nek címezve közölte. Azt azonban nem tudta igazolni, hogy a küldeményt K. E. mikor kapta meg annak ellenére, hogy 2005. május 9., 17., 27., és 30. napján, június 8., 9., 13. napján is telefonon beszélt vele. K. E. a felperest több ízben tájékoztatta arról, hogy a munkaviszonyt érintően döntési kompetenciája nincs, a felperes szabadság- és távolmaradás iránti kérelmével az alperes vezetőjéhez forduljon. K. E. a felperesi munkaviszony megszüntetéséhez kapcsolódó jövedelemigazolást 2005. június 14-ét követően, 2005. június 8-ai dátummal állította ki.

Az így kiegészített tényállás alapján osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben levont jogkövetkeztetést. A rendkívüli felmondásban közölt indok világos, abból a felperes is megállapíthatta, hogy a munkáltató mely magatartás tekintetében állapított meg kötelezettségszegést.

A rendkívüli felmondás második indoka folyamatos kötelezettségszegést rótt a felperes terhére, melynek fennállta alatt a munkáltató bármikor jogosult volt erre alapítottnan rendkívüli felmondást kiadni.

Az Mt. 96. § /2/ bekezdés alapján alkalmazandó Mt. 89. § /2/ bekezdés szerint a munkáltatót terhelte annak bizonyítása, hogy a felmondásban közölt indok valós és okszerű volt. E körben kiemelte, hogy a munkavállalót terhelő Mt. 103. § /1/ bekezdésben foglalt személyes munkavégzési kötelezettség, valamint az Mt. 3. § /1/ bekezdésben szabályozott kölcsönös együttműködési kötelezettség folytán a munkavállaló a munkavégzési akadályról a munkáltatóját haladéktalanul köteles értesíteni. A rendkívüli felmondás második indoka pedig ezen tájékoztatás elmaradását nevesítette.

A felperes munkaköri leírása alapján tudomással bírt arról, hogy ki a két felettese, ennek megfelelően két ízben alperes címére, az ügyvezetőnek címzett bejelentést. Ugyanakkor 2005. május 18-ától újra fennálló táppénzes állománya bejelentése során a tőle elvárható kellő gondosságot nem tanusította, távolmaradása okát a munkáltatónak címezve nem jelentette be. Azzal, hogy a távolmaradása okát 2005. május 31-én a könyvelő lakcímére címezve adta fel, maga teremtett olyan helyzetet, amelyben azt kellett volna külön igazolnia, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlójának 2005. június 8-án, a rendkívüli felmondás aláírásakor a fennálló betegállományról tudomása volt. Ennek megállapítására azonban nem alkalmas önmagában azon tény, hogy a felperes a szabadság igénybevételét bejelentette, hiszen egyéb tájékoztatás hiányában a munkáltatónak nem kell ebből tudnia, hogy annak lejártát követően milyen jogcímen tartózkodik távol a munkából. Nem igazolja a tudomásszerzést önmagában a könyvelővel telefonon történő többszöri kapcsolattartás sem.

Az ügyben nincs jelentősége annak, hogy a felperes mindvégig beteg volt, és csak érdekei megóvása végett vette ki a szabadságát, mivel ennek lehetőségét az Mt. biztosítja a számára, és betegsége nem mentesíti a távolmaradás megfelelő és haladéktalan igazolási kötelezettsége alól.

Nem jelentős az sem, hogy K. E. az alperesnél milyen jogviszony keretében dolgozott, hanem csak az, hogy ténylegesen volt-e információja arról 2005. június 8-át megelőzően, hogy a felperes május 18-ától betegállományban van. Ezt pedig a felperes nem tudta hitelt érdemlően bizonyítani.

A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésére, és az alperes kereset szerinti marasztalására irányult.

Arra hivatkozott, hogy az Mt. 3. § szerinti együttműködési kötelezettség a munkáltatót és a munkavállalót kölcsönösen terheli. Mivel a felperes betegállománya kezdetekor az alperes mulasztása folytán több hónapig nem kapott táppénzt, ennek elkerülése érdekében kereste meg közvetlenül a táppénzes iratokkal az alperesi cég könyvelőjét. A felperes a távolmaradásával kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségének az alperes irányába a könyvelő

útján tett eleget. A könyvelő vallomását az eljáró bíróságok okszerűtlenül értékelték.

Álláspontja szerint a rendkívüli felmondás jogellenes, mert nem állapítható meg, hogy az a munkáltatói jogkör gyakorlótól származik-e. Jogellenes azért is, mert az Mt. 96. § /4/ bekezdésbe ütközően nem a rendkívüli felmondás okáról való tudomásszerzéstől számított tizenöt nap alatt bocsátotta ki az alperes. E határidő ugyanis 2005. május 18-ától, a mulasztás első napjától számítandó. Az Mt. 96. § /2/ bekezdésben foglaltak ellenére nem adtak lehetőséget felperesnek a védekezésre, így nem mondhatta el, hogy keresőképtelen, ez okból nem jelent meg a munkahelyén. Betegsége miatt pedig nem terhelte rendelkezésre állási, megjelenési, munkavégzési kötelezettség.

A rendkívüli felmondás indoka nem világos, mert abból nem derül ki, hogy szándékos vagy gondatlan kötelezettségszegésre alapította-e azt a munkáltató. Nem valós az indok, mert életszerűtlen, hogy egy éves távollét után jelent problémát alperesnek a felperes munkából távolmaradása, holott a helyettesítéséről már 2004. március óta gondoskodik. A felmondás nem is okszerű ebből következően, mert a felmondás indoka nem támasztja alá, hogy annak következtében a felperes munkájára valóban nincs szükség.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya (amelyre vonatkozóan a fél - az első-, és másodfokú eljárás során - nem hivatkozott, és bizonyítékait sem jelölte meg) nem lehet hivatkozni (BH. 2002.447., BH. 2002.2/83.).

A felperes az első-, és másodfokú eljárásban nem hivatkozott arra, hogy a rendkívüli felmondás azért is jogellenes, mert az nem a munkáltatói jogkör gyakorlótól származik. Így ennek vizsgálatára a felülvizsgálati eljárásban már nem kerülhetett sor.

A jogerős ítélet a rendkívüli felmondásban megjelölt második indokot vizsgálta megállapítva, hogy arra nézve a rendkívüli felmondás határidőben született, ezen indok világosan közölt, valós, és okszerű.

Alaptalanul hivatkozott a rendkívüli felmondás ezen indoka vonatkozásában elkészettségre a felülvizsgálati kérelem. Amennyiben ugyanis a kötelezettségszegés folyamatosan valósul meg, akkor ezen,

a rendkívüli felmondáskor is fennálló kötelezettségszegéssel indokolt rendkívüli felmondás tekintetében a jogvesztő határidő elmulasztása nem következhet be (BH. 2005/11/405.).

Helyesen állapította meg a másodfokú ítélet, hogy a rendkívüli felmondás ezen második indoka is világos, mely szerint 2005. május 18-a óta nem jelentkezett munkavégzésre, és távolmaradásának okát nem igazolta.

A rendkívüli felmondás valóságát főszabályként a munkáltatónak kell bizonyítani az Mt. 96. § /2/ bekezdés, és Mt. 89. § /2/ bekezdés alapján. A rendkívüli felmondás indoka a felperest az Mt. 3. § /1/ bekezdésben foglalt együttműködési kötelezettség alapján terhelő távollét indokára vonatkozó tájékoztatás elmulasztása. E körben a felperes elismerte, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlóját erről nem értesítette. Annak ellenére a könyvelő címére küldte meg - és jóval a mulasztás első napját követően - a távolmaradás okát tartalmazó levelet, hogy nem vitatottan a könyvelő többször tájékoztatta arról, hogy a távolmaradás iránti kérelmével az alperes vezetőjéhez kell fordulni. A felperes a szabadság kivételéről szóló értesítést utóbb meg is küldte a munkáltatónak az ügyvezetőnek címezve. A felperes 2004. március 1-jétől tartó keresőképtelenség miatti távollétét a szabadságok kivételével megszakította, majd annak lejártát követően nem jelentkezett munkára 2005. május 18-án. Ilyen hosszú távollét folytán a munkáltatói jogkör gyakorló alappal tarthatott igényt arra, hogy a távollét indokát a felperes vele közölje. A felperes azonban tájékoztatási kötelezettségének nem a munkáltatói jogkör gyakorló irányába, és csak késve tett eleget. A könyvelővel folytatott telefonhívások önmagában nem támasztják alá a felperes részéről a korábbi tájékoztatást, az értesítés 2005. március 31-ei könyvelő címére történő postára adása pedig azt, hogy a munkáltatói jogkör gyakorló a felmondás időpontjában a távolmaradás okáról tudomással bírt.

Jelen esetben nem hagyható figyelmen kívül, hogy K. E. az alperes könyvelője, akivel a felperes a kapcsolatot tartani kívánta, nem munkaviszonyban áll az alperessel, hanem mint egy betéti társaság beltagja megbízási jogviszonyban a könyvelője az alperesnek, és e körben a bérszámfejtést is intézi. Alaptalanul hivatkozott a felülvizsgálati kérelem arra, hogy az alperesi munkáltató olyan képviselőjének volt tekinthető, aki részére a felperesi munkaviszonyt érintő releváns jognyilatkozatot tehetett a felperes. Erre alappal a felperes azért sem hivatkozhat, mivel a szabadság igénybevételével kapcsolatos értesítést a munkáltatói jogkör gyakorlójának megküldte, továbbá nem cáfolta azon tanúnyilatkozatot, mely szerint a tanú többször felhívta a figyelmét arra, hogy vegye fel a kapcsolatot a munkáltatói jogkör gyakorlóval, melyre a felperes nem volt hajlandó.

Erre tekintettel helytálló a jogerős ítélet azon jogkövetkeztetése, hogy a felperes az együttműködési kötelezettségét szándékosan

szegte meg. Ezen szándékos kötelezettségszegés pedig alátámasztja a munkaviszony rendkívüli felmondással történő megszüntetését.

A rendkívüli felmondás jogszerűségét nem érinti, hogy annak indokolása kifejezetten nem jelöli meg a szándékosságot, súlyos gondatlanságot. A felmondás indokául megjelölt kötelezettségszegés minősítése ugyanis - a törvényi feltételek fennállásának elbírálása körében - a jogvita során eljáró bíróságra tartozik (MD.I.259.).

Helytállóan foglalt állást a másodfokú bíróság akkor, amikor megállapította, hogy azon ténynek, hogy a felperes a szabadság ideje alatt is keresőképtelen volt, nincs jelentősége. A perben nem is nyert bizonyítást, hogy ezen körülményről a munkáltatónak tudomása lett volna. A rendkívüli felmondásban pedig nem azt rótták a felperes terhére, hogy munkavégzési kötelezettségének nem tett eleget, hanem azt, hogy ennek hiánya okáról nem tájékoztatta a munkáltatót.

Az Mt. 96. § /2/ bekezdésében foglalt munkáltatói mulasztás a bírói gyakorlat szerint nem teszi jogellenessé a rendkívüli felmondást (BH 2005.33.).

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperest a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § /1/ bekezdés f/ pontja és 14. §-a értelmében a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2009. április 29.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Sztojkoné dr.Hajdu Edit s.k.előadó bíró, dr.Mészárosné dr.Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

Nné

tisztviselő